

Nd.

165. Frumvarp til laga

[81. mál]

um breyting á lögum nr. 33 1929, um bæjarstjórn í Hafnarfirði.

Flm.: Emil Jónsson.

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Hafnarfjörður skal vera lögsagnarumdæmi út af fyrir sig með kaupstaðarréttindum. Takmörk kaupstaðarsvæðisins eru þessi:

- A. 1. Bein lína úr „Balaklökk“ við vesturenda Skerseyrarmalar í vörðu við veginn frá Hafnarfirði til Reykjavíkur, þar sem hann fer lækandi ofan af norðurbrún hraunsins. 2. Þaðan eftir nyrðri brún Hafnarfjarðarhrauns, þar til kemur í vörðu móts við austurhorn Hraunholtstúns. 3. Þá bein lína í vörðu, sem er í skurðpunkti, er myndast af stefnunum frá vörðunni við Hafnarfjarðarveg í Hádegishól og frá vörðunni við Hraunholtstún í vörðu á holtinu fyrir ofan Jófríðarstaði. 4. Þaðan bein lína í Hádegishól, sem er gamalt hádegismark frá Hraunsholti, nálægt í hásuður frá bænum, spölkorn frá hraunjaðrinum. 5. Þaðan bein lína í Miðaftanshól, sem er gamalt miðaftansmark frá Vífilsstöðum. 6. Þaðan í vörðu í neðstu jarðbrú í Kaplakrika. 7. Eftir Kaplalæk í vörðu við hraunjaðarinn, beint vestur af stað þeim, þar sem Kaplalæk er nú veitt úr eldri farvegi sínum, rétt norðan við Baggalágar, vestur af Setbergslandi. 8. Þaðan bein lína í stíflugarð rafstöðvartjarnarinnar. 9. Eftir stíflugarðinum, yfir tjörnina. 10. Upp með rafstöðvartjörninni að sunnan, þar til kemur að nýju Reykjanesbrautinni. 11. Meðfram norðurbrún nýju Reykjanesbrautarinnar, þar til hún sker eignarmarkalínu Setbergs og Hafnarfjarðar, sem er úr stíflugarðinum í markapúfu við gömlu sandgryfjurnar, þ. e. um miðja lóðina nr. 3 við Stekkjarbraut. 12. Þá lína í markapúfu við gömlu sandgryfjurnar. 13. Þaðan í Lækjarbotna. 14. Þá í Gráhellu. 15. Þaðan í miðjan Ketshelli. 16. Eftir Selvogsmanna- eða Grindaskarðavegi í Kaplatór (Strandartorfur). 17. Þaðan bein lína í Markkraka. 18. Þaðan bein lína í Vatnsskarð. 19. Þaðan stefna í Steinhús, þar til kemur að Krýsuvíkurvegi. 20. Meðfram Krýsuvíkurvegi, þar til kemur að norðurbrún Kapelluhrauns. 21. Með norðurbrún Kapelluhrauns að Keflavíkurvegi. 22. Meðfram Keflavíkurvegi suður fyrir Kapelluhraun til sjávar.
- B. 1. Að austan vegurinn milli Hafnarfjarðar og Reykjavíkur. 2. Að norðan Arnarneslækur og Arnarnesvogur. 3. Að vestan bein lína úr suðvesturhorni Arnarnesvogs að vesturhorni Engidals. 4. Að sunnan Álftanesvegur að aðalveginum milli Hafnarfjarðar og Reykjavíkur. Undanskilið skal þó land nýbýlisins Lyngholts og land það milli Arnarnes- og Hraunholtslækja, sem þegar er útskipt til bænda í Garðahreppi.
- C. Sá hluti jarðanna Krýsuvíkur og Stóra-Nýjabæjar, sem Hafnarfjarðarkaupstaður á.

Allt land innan ofangreindra takmarka telst til lögsagnarumdæmisins. Kaupstaðurinn skal setja nægilega mörg varanleg merki, er sýni greinilega takmörk landsins, og halda þeim við.

Sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósarsýslu skal jafnframt vera bæjarfógeti kaupstaðarins.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð.

Efni þessa frumvarps er eingöngu það að breyta takmörkum lögsagnarumdæmis Hafnarfjarðar. Lög um þessi takmörk voru fyrst sett, þegar Hafnarfjörður fékk

kaupstaðarréttindi 1908, lögin eru frá 1907. Síðan hefur þessum lögum ekki verið breytt, nema hvað lög nr. 11 1936 ákváðu, að nokkur landsvæði utan hins eiginlega kaupstaðar skyldu lögð undir lögsagnarumdæmið vegna þeirra nytja, er Hafnafirðingar skyldu fá af þessum löndum. Takmörkum hins eiginlega gamla lögsagnarumdæmis var hins vegar ekki breytt, þegar lögin um bæjarstjórn í Hafnafirði voru endurskoðuð 1929.

Hafnarfjarðarkaupstaður hefur verið ört vaxandi að heita má alla tíð síðan hann varð til, og á þeim rúmlega 50 árum, sem síðan eru liðin, hefur íbúatalan margfaldast, eða nánar tiltekið um það bil 5-faldast. Byggðin hefur þanizt út og er nú víðar en á einum stað að komast út fyrir kaupstaðarmörkin frá 1907. Af þessu leiðir ýmis óþægindi, sem hugsað er að bæta úr með frumvarpi þessu. Þegar takmörk lögsagnarumdæmisins voru ákveðin 1907, átti kaupstaðurinn ekkert af því landi, sem hann var byggður á, en nú hefur hann eignast allt þetta land að einni jörð, Jófríðarstöðum, undanskilinni, sem aðeins er litill hluti af kaupstaðarsvæðinu.

Vegna vegagerða og ýmiss konar lagna, sem nú er verið að vinna að í nýjum íbúðahverfum á kaupstaðarmörkunum, er mjög nauðsynlegt að fá þessi mörk færð út nú þegar. Við breytinguna er fylgt því meginsjónarmiði, að kaupstaðarmörkin verði yfirleitt, með smáundantekningum þó, látin fylgja takmörkum eignarlands bæjarins. Lendir þó að vísu ein jörð, sem nú er í Garðahreppi, jörðin Ás, innan þessara takmarka. Þessi jörð er nú alveg á mörkum byggðar kaupstaðarins, og með lögum nr. 11 1936 var heimilað að leggja allt óræktað land hennar undir lögsagnarumdæmi kaupstaðarins, þannig að þegar fyrir rúmum 20 árum var talið sýnt, hvert stefndi í þessu efni. Að vestan og norðvestan eru mörkin að mestu leyti óbreytt frá því, sem nú er, og er viðbúið, að þar þurfi innan stutts tíma að færa mörkin enn út. Að austan og sunnan verður landrýmið samkvæmt frumvarpinu aftur á móti allmikið, og er þar fullnægt landþörf bæjarins um ófyrirsjáanlega framtíð.

Bæjarstjórn Hafnarfjarðar hefur á fundi sínum 3. des. s. l. óskað eftir því, að ég flytti þetta frv. Það er samið af henni og flutt nákvæmlega eins og hún gekk frá því.